

# HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1.20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -  
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBČIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, 19. KOLOVOZA 1914.

BR. 72

## PRED VELIKIM SUKOBIMA. - POBJEDA U POLJSKOJ. Amnistija. - Strahote katastrofe na moru.

### Rusija tlačiteljica katolika.

Rusi su iz Carigrada sa kršćanstvom primili i bizantinsku pokvarenost. Bizantinski misionari sjeme kršćanskih istina zalijevahu neprijateljstvom proti katoličkomu Rimu te su Ruse povukli sa sobom u raskol. Pod Petrom Velikom bizantinstvu pridružilo se protestantsko slobodomije te dalo podlogu sistematičnomu progroganjanju katoličke crkve.

Koncem 18. stoljeća počela je Rusija da sistematski zatire s katoličkom crkvom sjedinjene Rusine (unijate). Za vladanja carice Katarine (1773-1796) nečovječnim postupanjem prisilješe oko 8 milijuna katoličkih Rusina, da odpadnu od katoličke crkve te predju na pravoslavlje. Pod carem Nikolom I. (1825-1855) opet se počelo sistematskim zatiranjem katolika, a to uz male prekide traje do danas.

Nikola I. prvi je počeo progroganjanje katolike latinskog obreda (Poljake). Izdao je odredbe, da se imaju uništiti svi samostani a broj svjetovnog svećenstva da se ima ograničiti. Još okrutnije bijahu odredbe proti unijatima. Ruski vojnici silom su zaposjeli unijatske crkve te nečovječno mučili vjernike, a svećenike prognali. Ostala je samo holmska rusinska biskupija.

Boj za uništenje holmske biskupije počeo je g. 1863. Najprije su zatrli sve samostane i prognali fratre. God. 1866. bio je prognan holmski biskup Kalinski, koji je u prognostvu još iste godine i umro. Iste godine ukinito je bogoslovno sjemenište, a ravnatelj Harasovskoga zatvorili su u varšavsku tvrđavu. Svi unijatski svećenici bijahu prognani iz svojih župa. Oko 70 svećenika pobjeglo je u Austriju, mnogo ih je bilo poslano u društvu sa zločincima na robiju u Sibiriju, a veliki broj pomro je u ruskim tamicama usljed mučenja, dok se neki u gradjanskom odijelu skrivali u Rusiji. Kada je bilo uništeno svećenstvo, ruska vlada uhvatila se vjernika. Počelo je tako strašno progroganjanje katoličkoga pučanstva, da mu teško nalazimo primjera u svjetskoj povjesti.

Pučanstvo nije htjelo da primi i sluša razkolničke popove koje postavila ruska vlada na mjesta prognanih svećenika. I došao je odjel vojnika te se nastanio po seljačkim kućama. Stanovnici sakupljali se u crkvama, da se ondje brane od sile. Kozaci su na to silom prodrli u crkve te se je mučenička krv prolivala po cijeloj zemlji. Kozaci su orobili cijelo mjesto, mučili muške, oskrvnjivali ženske, tako da je svijet bježao iz svog mjesta. Uz to je ruska vlada

udarala visoke novčane globe, tako da je mnogo općina palo na prosjački štap. Sve tamnice bijahu prepune katolika, koji branili staru svoju vjeru; mnogo ih moralo u Sibiriju, a mnoštvo pomrlo u tamicama ili na mukama. Neki katolici kriomice dolazili su u katoličke crkve i krlomjice priznali sv. sakramente. Podmišljivi ruski popovi i činovnici gdjegdje bi zatvorili jedno oko, kad uvidješe, da silom nemogu ništa.

Tako je trajalo do godine 1905. Kada su pak Rusi bili poraženi od Japanaca, sva Rusija odahnula je, te od ponižene vlade zahtijevala više slobode. Ruski car je izdao ukaz o toleranciji, koji svim ruskim državljanima dozvoljava vjersku slobodu. Vlada nije htjela dozvoliti, da se ustanovi kakva katolička biskupija ili župa katoličkog obreda. Unijatima, koje je ruska vlada imala upisane za pravoslavne, nije preostalo drugo nego da se upišu u katolike latinskog obreda, jer u Rusiji staroslavenski katolički obred nije dozvoljen. U nekoliko dana u holmskoj biskupiji i još u gdjekojoj 500 tisuća vjernika povratilo se otvoreno u katoličku crkvu.

Svijet je dobro slutio, da će ruska vlada raznim naredbama ograničiti ukaz o toleranciji. Mnogi činovnici su svojevoljno zapriječili izvršenje tog ukaza tim, da nove katolike nisu htjeli službeno priznati. U kolovozu 1905. izišao je ukaz, da samo punoljetni mogu prelaziti u katoličku vjeru i da treba za taj prelaz moliti od vlade dozvolu, za koju se plaćalo blizu četiri krune; ovaj ukaz vjeridlo je i za katolike koji već bili upisani. Katolički biskupi dugo vremena zavlačili su izvršenje tog ukaza. Prošle godine je vlada počela ukaz bezobzirice izvršivati. Počelo je onda novo progroganjanje vjernika, svećenika i biskupa. Uz to je ruska vlada dio Siedlecke i Lublinske gubernije, gdje stanovalo najviše bivših unijata, odijelila od poljačkih gubernija te ustanovila novu Holmsku guberniju, da uzumogne novim iznimnim odredbama uništiti katolike. Unijate nikako nije htjela da prizna te ih silila, da predju na latinski obred, a to zato, jer se bojala, da bi ruski katolici staroslavenskog obreda mogli imati veliki upliv na Ruse, koji bi onda u većem broju prelazili u katoličku crkvu.

Latinskih biskupija i katolika Rusija nije mogla nikako da nasilno i brzo uništi kao rusinske (unijatske). Ipak je znatno oslabila katoličku crkvu među Poljacima i Litvancima. Raznim birokratskim i policijskim naredbama zabranjeno je stupati u sjemeništa i bogoslovne nauke, a svećenstvo je svakojako mučeno. Tako

je došlo, da je katoličko redovništvo u Rusiji uništeno; samo u Čenstohovi nalazi se iznimno 19 redovnika. Broj pak svjetovnog svećenstva tako je pao, da jedan svećenik dolazi na 3.000 duša.

Tako ta „sveta Rusija“ nečovječnom okrutnošću zatire katolike i progroganjanje sve što nije rusko i pravoslavno. Tim je izazvala u cijeloj ruskoj državi veliko nezadovoljstvo i nered. Mnogobrojni neruski narodi jedva čekaju priliku, da se oslobode nesnosnog ruskog jarma.

### Odlučna bitka

Bit će na kopnu, a ne na moru.

Engleski kralj Eduard VII. namjeravao je sklopiti savez sa Francuskom. Tadaanja francuska vlada postavila se na stanovište, da može s Engleskom sklopiti samo takov savezni ugovor, koji bi sadržavao da Francuska uvede obvezatnu vojničku dužnost, ako Engleska uvede opću vojnu dužnost, tako da bi Engleska mogla baciti na evropski kontinent 600.000 momaka. Francuski ministar predsjednik Clemenceau (god. 1907.) zauzeo se kod kralja Eduarda, koji je na to izjavio, da je osobno za opću vojnu dužnost u Engleskoj, ali je zamolio Clemenceaua da se o tome sporazumi s engleskim ministrom predsjednikom Campbell-Bannermannom, vodjom liberalne stranke. Ovaj je predlog Francuske odbijao, a pokriepio je svoje stanovište tim, da je Engleska bez opće vojne dužnosti izvojevala pobjedu nad Napoleonom I., najvećim vojskovođom svih vremena. Na to je Clemenceau odgovorio: „Priznajem, da je Trafalgar bio veliko djelo. Ali ipak odluka je pala pri Waterloo“, Engleski ministar predsjednik ipak je ustrajao u svojem mnijenju, i tako nije došlo do francusko-engleskog saveza.

Clemenceau je naglašivao sve jače, da će Francuska, ako Engleska ne uvede opću vojnu dužnost, preuzeti sa se svu pogibelj te će na nju pasti sva tegoba rata. Pod takvim prilikama nije moguć savez Francuske s Engleskom.

### Prodiranje na crnogorsko zemljište.

DUBROVNIK, 17 kolovoza. Naša vojska, nakon suzbijenih navala crnogorskih, stala je uspješno prodirati na crnogorsko zemljište. Zauzelo je više važnih pozicija, koje će odlučno utjecati na daljnje uspješno osvajanje. Potankosti iz razumljivih razloga ne smije se još iznositi, ali će se doskora saznati. („Dan“).

### Amnistija.

BEČ, 18 kolovoza. Prigodom današnjeg svog Rodjendana podijelio je Njegovo Veličanstvo Car i Kralj amnistiju. Amnistiju uživaju svi oni, koji još podložni vojnoj dužnosti, a koji izvršuju tamnicu dosudjenu im od vojnog suda, neprelazeću godinu dana, time da im se oprašta ostatak kazne.

Nadalje je Vladar odredio, da bude obustavljen viseći vojni postupak proti vojnoj momčadi radi kažnjivih djela, za koje ide tamnica manje od pet godina. K tome da se obustavi upućenje postupka protiv onih osoba koje radi gore spomenutih kažnjivih djela imale bi takav postupak očekivati.

Iz ove amnistije izuzete su osobe krive teških zločina kao dezertacije, urote, javnog nasilja i zločina gramzivosti.

### Napredovanje na juž.

Po vijestima „N. Jedinstva“, naša je vojska prodrla u crnogorsko Gradovo, prema Danilovu gradu.

U Srbiji osvojila je Vlašičko gorje, Koceljevo, Lazarevac, Kamenicu. Srpska vojska povlači se prema Milanovcu.

### Na Jadranu.

Slučaj „Zente“. Neistiniti glasovi.

BEČ, 18 kolovoza. C. K. dopisni ured donosi slijedeće saopćenje: Inozemni listovi donijehše vijest da su austrijska bojna ladja „Zrinyi“ i druge tri ladje potonule. Ova je vijest potpuno izmišljena. Moglo bi biti govora samo o malome krstašu „Zenti“, koji je bio na padnu od vrlo jačih neprijateljskih sila te od njih gonjen i o kojemu otdada vijesti fale.

Ustanovljeno je pak, da je jedan torpedo-razarač, i ako je bio uzet na nišan iz topova sa šestnaest francuskih bojnih ladja i velikih krstaša svakog kalibra, netaknut prispio u odredjenu luku. Ovaj bi bio „Ulan“.

### U Poljskoj.

Pobjede kod Stallūponena.

BERLIN, 18. kolovoza. Wolffbureau javlja: Generalno zapovjedništvo prvog

vojnog zbora javlja, da je dne 17. ov. mj. kod Stallūponena izmedju njemačkih i ruskih četa došlo do boja, u kojemu se odjeli četa prvog vojnog zbora brili neprispodobivom hrabrošću, tako da su izvojevali veliku pobjedu.

(Stallūponen je grad od 5.500 duša u istočnoj Pruskoj, na granici, u okrugu Gumbinnen. Rusi su — vidi se — napali na njemačku granicu, ali su bili potučeni uz teške gubitke).

### Plijen.

BERLIN, 18. kolovoza. O pobjedi njemačke vojske kod Stallūponena javlja se nadalje, da je zapobljeno 3.000 Rusa, šest pušanih strojeva palo je u naše ruke, a više ruskih pušanih strojeva, koje naše čete nisu mogle ponijeti sobom, učinjeno je neuporabivim.

### Katastrofa „Gautscha.“

Poresni prizori. - Pričanje očevidca.

Kratka, aii strašna vijest.

U broju od 14 ov. mj. donijesmo iz Trsta kratku brzokuju od 13 ov. mj., da je Lloydov brzi parobrod „Baron Gautsch“, koji je tog dana o podne na putovanju za Trst ostavio Veliki Lošinj, na ovoj lvoznjji potonuo.

Tjeskoba, kojom primljena ova vijest, osobito u Dubrovniku, Splitu i Zadru, odakle se mnogo svijeta ukrcalo bilo na parobrod, neda se opisati. I odavle iz Šibenika moralo je biti bilo na njemu svijeta, jer se je znalo, da su oduptovali za Split, da prosljede za Trst, neki činovnici Steinbeissa, supruga učitelja Lege sa djetcom te redar Špiro Guberina, koji vodio u Trst jednog zapračenika. Guberina se sretno spasio te smo iz njegovih ustiju čuli neke potankosti grozne ove nesreće.

### Brod tone.

„Upravu me neki suputnik — priča redar prvog reda Špiro Guberina — pitao, koji je sat. Izvadih uru, koja pokazivala 2 sata i 45. U tom trenutku osjetismo, da se brod diže, a malo zatim pada. Vidjesmo izlaziti iz strojarne strojar, koji nas stade uvjeravati, da nije ništa. Medjutim taj isti strojar baci u more jednu dasku, a onda i sam se baci u more. Bilo je to dosta, da svima pukne pred očima, kakova strašna pogibelj nam prijeti.

U parobrodu je bilo mnogo žena, a još više djece, koje se osobito ukrcalo u Velikom Lošinju gdje ljetovali, Strašan krik



žena, izpremiššan plaćom djece koja se grešivo hvatala majke, skakanje hitrih u more, prizori strahote i boli, sve to bijahu dojmovi koje u onom času cinjahu se ko neki san, ko ludilo.

Ja sam se — nastavlja Guberina — u tren svukao, ostaviv na sebi samo košulju i gaće te se bacih u more. Malo pozatim — sve se ovo događalo u 3 do 4 časa — broda nestade u dubinama morskim sred užasa i grozote koja se izvijala iz grudi nesretnika koji nemogahu da se spase. Vidjahu majke ko okamenjene, u neodlučnosti, bi li skočile sa djecom u more ili bi ostale na brodu, znajuć da ih i ondje i ondje smrt čeka. Tako ih proždri more. Toniću parobrod povukao je za sobom i jedan čamac, u koji bijaše stavljeno jedno 50 djece, da se spase; u onoj stravi i smetenosti zaboravilo se odvezati konopce koje vezali čamac na parobrod i tako je zaglavilo i ono 50 nevinih stvorova, koji su, sa malo više sabranosti zapovjednika i momčadi broda, mogli biti spašeni.

Plivajuć spazih jedan čamac, u kojemu se spasio i zapovjednik broda, te me povukoše u nj. Ali čamac je bio razsuen te je more prodralo u nj u velikoj mjeri. Svi smo morali bilo rukama bilo kakomudrago vodu iz čamca bacati, i tako tezkom mukom uzdržasmo se, dok jedan sat nakon katastrofe stigloše dvije torpiljarke.

### Spašavanje.

Torpiljarke dale se odmah na spašavanje osoba, koje plivala na moru, i tako spasile jedno 120 osoba, a onda pokupiše i one iz čamca, u kojemu bijaše naš 39 osoba. Spašena je jedna jedina ženska, dočim sve druge potopiše se, a tako i djeca. Iza torpiljarka prispjela je na mjesto nesreće i jedina barka ratne mornarice.

Guberina dalje nam priča, da su spašeni odvedeni u Pulu, gdje im dano o dijelo. U barakama, gdje su bile izložene lešine iz mora izvadjene, vidio je 55 takovih lešina. Svog zapračnika među lešinama nije mogao prepoznati; vjerojatno spasio se i dočepao se zlatne slobode.

Guberina je pošao iz Pole u Trst, o danle željeznicom na Rijeku, pa u Zadar, odakle je pješice došao jučer u jutro u Šibenik. Ova nesreća izpraznila mu tobolac, jer veli, da mu je u haljetku ostalo 900 K koje sobom nosio majci na Rijeku.

Medju spašenima je i neki Ninčić, sin Luce Ninčević, iz Šibenika. Neki pak pripovijedaju nam, da se je spasio i Stupin Frane iz Prvič-Luke koji polazio za Polu, i da je isti spasio također i jedno dijete.

O nesrećanima nismo mogli dobiti nikakve polakosti. Kažu nam da je medju poginulima i jedan Slovenac, koji bio zaposlen u tvornici cementa u Sućurcu, a skupa s njim da je poginula i žena mu te osmero njihove djece, najstarije 12 godina. Zaglavio je nadajne i trgovac Tripolić iz Zadra, koji imao zastupstvo Dreherova piva za cijelu Dalmaciju, čovjek bogat, a koji je putovao za Trst noseći sobom 60.000 K, valjda za Drehera.

Kako je parobrodom putovalo i više bogatih dubrovača, drži se da je more, uz ljudske živote, progutalo i velike novce.

Ova je nesreća progutala jedno 130 ljudskih života zaviv u crno mnoge obitelji naše Dalmacije. Suza žalobnica orosti će svačije oko, na glas tolike nesreće, a pozbno duže izmolit će nad jadnim žrtvama: Pokoj vječni!

## Domaće vijesti.

Moratorij bio je carskom odredbom produžen od prvi kolovoza do 30. rujna tekuće godine.

Nove banknote od dvije krunice. Kako smo već istakli, vlada će izdati nove banknote od 2 krunice, kojima će se doskoci pomanjkanju sitnog novca. Nove banknote imati će, kaže se, format starih banknota od 1 forinte, kojih će se mnogi naši čitatelji još sjećati.

Po pisanju bečkih listova, nove banknote od 2 krunice bit će stavljene u promet sutra ili prekosutra. Kako izgleda, namjerava se izdati i novih banknota od 5 i od jedne krunice, ali konačna odluka o tom nije još prihvaćena.

Kamatnjak austro-ugarske banke. Trgovačko-obrtnička komora u Beču i razni trgovački i industrijski krugovi nastoje skloniti mjerodavne faktore, da bi austro-ugarska banka snizila kamatnjak od 8 na 6 po sto. Uprava banke bavi se ovo dana pitanjem, nu još nije došlo do odluke, pošto se čeka najprije, hoće li u Londonu sniziti visoki kamatnjak od 9 po sto. Nego, utje-

sljiva je ova pojava, što financijski krugovi u Beču smatraju ovaj položaj toli solidnim da se može misliti već sada na sniženje kamatnjaka. koje da nebi nimalo naškodilo financijskim prilikama monarhije, nego da pače koristilo.

## ZA „CRVENI KRIŽ“.

### II. iskaz Šibenika.

Don Vice Sabioni	K	4
Giovanina Rakić	"	2
Magazin P. Risto	"	50
Dr. Filippo Colombani	"	100
Don Petar bar. Wiederkehr	"	5
Filiale R. Vlahov Sebenico	"	20
Antich Polus	"	50
Chimer Mario	"	5
Skarpa Frano	"	10
Čelar Božo	"	12
Anelli Oreste	"	10
Skarpa kan. Vicko	"	10
Dvorčak Mato	"	4
Direziona Societá Filarmonica	"	
Dramatica	"	30
Lenac Jakov	"	50
Societá Operaia Concordia e Lavoro	"	50
Medini Bogoslav, sudac	"	10
Žena Nike Blažević-a	"	6
Don Vice Karadjole	"	4
Roša Šime, mesar	"	10
Frane Šunara p. Mate	"	20
Smoljanović Dušan	"	10
Da počaste uspomenu p. Jere	"	
Goldoni - a predali za istu:	"	
Damjan Skočić	"	2
Šime Grubišić, kapetan	"	2
Camillo de Mistura	"	5

S prijašnjim svega K 2.486:51

Prinose prima ljekarnik g. Matfiazzi

## Grad i okolica.

Proslava Previšnjeg Rodjendana obavljena je u našem gradu prema ustanovljenom programu i prema osobitim današnjim prilikama. U predvečerje koncertirala je „Banda Cittadina“ pod vojničkim Kazinom. Jučer pak čitav grad osvanuo u svečanom ruhu, okičen zastavama, sagovima, slikama Njegovoga Veličanstva i cvijećem.

U 7 sati bila je na Poljani sv. Misa za vojsku, a odslužio je mons. don V. kanonik Karadjole. Nakon mise podijeljen je blagoslov sa Presvetim. Preko mise svirale su hrvatska „Šibenska Glazba“ i „Banda Cittadina“. U 10 sati bila je svečana pontifikalna misa sa „Tebe Boga hvalimo“ u Stolnoj Bazilici, odslužena od presvijetlog biskupa, preko koje pjevahu pjevači Bazilike i svirala pobožne napjeve „Šibenska Glazba“. Službi Božjoj prisustvovali su građanske i vojničke vlasti te građanstvo u velikom broju. Istodobno služena je služba Božja i u grčko-istočnjaka.

Iza toga je općinsko upraviteljstvo upraviteljstvo podastalo upravitelju Kot. Poglavarstva namj. savjetniku g. Kalebiću homogijalne čestitke; a tako i svećenstvo te činovništvo.

Na večer je pred kot. Poglavarstvom „Šibenska Glazba“ odigrala birani program, koji je bio od mnogobrojnog općinstva burno aplaudiran i popraćen klicanjem Njegovom Veličanstvu.

Proglaš općine. Za jučerani 85. rodjendan Njegovoga Veličanstva općinska uprava obratila se na građanstvo proglašom, u kojemu se ističe važnost ovog goda te se pozivlju građani da ga što dostojnije proslave.

Prvi nastup „Šibenske Glazbe“ nakon jednogodišnje stranke, bio je jučer prigodom Previšnjeg Rodjendana Njegovoga Veličanstva. Ovaj nastup vrlo ugodno se dojmio građanstvu, koje je teško osjećalo prazninu svoje narodne glazbe. Izvedba bijaše točna i skladna, te je općinstvo pri sinočnjem koncertu burno aplaudiralo, osobito nakon Zajčevog zbora „U boj!“ iz opere Zrinjski. Željeti je, da se nastavi marom i oduševljenjem.

Značajno. Grčko-istočna crkvena općina dosad je slala pozive na službu Božju prigodom Previšnjeg Rodjendana kao „srpska pravoslavna crkvena općina“. Za jučer poziv je glasio na ime „šibenske pravoslavne crkvene općine“. Inače na njihovoj crkvi vijao se srpski barjak; jučer crno-žuti.

Radi pomanjkanja brzojavnih vijesti ni jučer list nije mogao izić. C. K. Korrespondenzbureau, od koga primamo brzojavna izvješća, za jučer se nije oglasio.

Proti psosti. Čitamo u „N. Jedinstvu“, da je općinski upravitelj u Splitu izdao stroge odredbe redarstvu glede psosti. Bilo bi dobro, da se u tom pogledu i kod nas poduzmu radikalne mjere. Poželjno bi bilo, da se u tom pogledu učini nešto i od strane vojničke vlasti, da se izkorenii psost koju je često čuti, osobito od sarže.

Sajam u Vrpolju. Na sajam k svećištu Velike Gospe u Vrpolju pristupilo je dosta nabožnog svijeta. Pazara naravno nije bilo, već se je sve ograničilo isključivo na crkvenu svečanost, na poklonstvo Čudotvornoj Gospi i ispunjenje zavjeta.

Svetkovina Vel. Gospe u Srimi. Ove godine kažu nam, da je u Srimi bilo neobično mnogo svijeta, da se pokloni i pomoli Bl. Djevici. U Srimu je došlo mnogo svijeta iz okolice na zavjet.

Pošanski saobraćaj sa Skradinom. Pošto, kako je bilo objavljeno, parobrod je u svakdanjem prometnom saobraćaju sa Skradinom, a Skraditi pak spojen je sa Zadrom, stavljam o srce pozvanim šibenicima pitanje boljeg uređenja poštanskog saobraćaja sa Skradinom odnosno Zadrom.

Povodanj. Jučer u jutro za jedno po sata sasula se kiša u tolikoj mjeri, da je sav grad bio pod vodom. Prolaz gradskim ulicama bio je onemogućen. U Novu Crkvu udario je grom.

## Javna zahvala.

Prigodom smrti našeg premiloga

Jere

primili smo s mnogo strana, i od Šibenčana i od Skradinjana, iskaze sućuti i žalovanja, kao i počasti dragom pokojniku. Neka je ovim svima izražena naša najdublja harnost, a od Svevišnjeg plaća.

ŠIBENIK, 18. kolovoza 1914.

Obitelj Goldoni

za se i za rodbinu.

Br. XII 53/92 ex 1914.

## OBJAVA udijeljenje maslina.

Namjesništvo raspućava iz državnog nasada u Arbanasima 10000 plemenitih maslina, navrnutih na masticu, sposobnih za presadivanje, uz obalenu cijenu od para 60 po komadu. Ko želi imati ih, neka se, uz dostavu odnosnog iznosa, obrati dotičnom c. k. kotarskom poglavarstvu.

Masline moći će se dijeliti samo u pol. kotarima, zaraženim po filokseri t. j. u onim Zadra, Benkovca, Šibenika, Spljeta, Knina, Supetra, Hvara, Makarske, Imotskoga i Korčule.

Zadar, dne 13 srpnja 1914.

Od c. k. dalmatinskog Namjesništva.

**:: DVA KONJA ::**  
PRODAJU SE.

Konji dobri i sigurni. Sposobni za svaki rad. Prodaja do konca ovog mjeseca. Obratit se na adresu:

Frano Marun — Skradin.

## PUTNIK ZA DALMACIJU

za jednu bečku eksportnu kuću  
po mogućnosti za sitničarije  
- prima se odmah. -  
Uzima se u obzir samo vje-

šta čestita osoba.

ADRESA:

**ROSENBERG**  
Hotel Troccoli - Split.  
Beč VI., Mariahilferstrasse 170.

## HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA

ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM  
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSCRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBVOJE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBĆINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA.

## Svatko mora da pogodi!

400.000 i 200.000 franaha iznose glavni  
turskih srećaka. zgotdici

6 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza.

475.000 odnosno 375.000 kruna odn. franaka i lira iznose svakogodišnji glavni zgotdici skupine 5 odnosno 3 izvrsnih srećaka.

13 odnosno 9 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza. Mjesečni obrok od K 4.— dalje. — Cijenj. naručnicima namijenjene su nagrade i premije!

Izjašnjenja daje i naručbe prima za „Slovensku i Hrvatsku Narodnu Straju“  
g. Valentin Urbančić, Ljubljana, 20.

Raznovrstne, umjetnički izradjene koraljne  
uresne nakite izradjuje

## RIBARSKO - KORALJSKA ZADRUGA U ŠIBENIKU.

Radiona i izlozi nalaze se na obali kraj perivoja.

## U MILETIĆA

### prve vrsti janjetine sa ražnja

svake ure vruće. Ali tek kako se kuhinja smije i momci što vrte! Momci vam to rumeni, jer piju obilato mojog

### opola

prve vrsti, a na večer, kad idu leći, još po čašicu prošeka, i to sve dajem, jer momci su čisti i po tri puta na dan kuhinju peru, da se gospodar sve smije, što oni to rade.

Štovano občinstvo! Prosto je svakomu, da se sam o tome osvjedoči. Vrata su svakomu otvorena. Mlade

### prasetine

nisam ni spomenuo. U nedjelju u podne vruća i sjaji ko rožica.

### Bire

prve vrsti, uvijek friške, jer svako dvije ure stavljam mraz, pošto prodajem dva hektolitra dnevno: serpentine u aparatu peru se svako pet dana za uzdržanje zdravlja.

### Hladna jela

svježa, svake vrsti i u svako doba.

Štovanjem

Petar Miletić.